

Przewodnik

Miesięcznik Okręgu
Podkarpackiego PZN

(100)

04/2013 ISSN 1897-841X

Tyle jesteś wart ile drugiemu pomożesz...

styczeń 2005

- to już **100** wydanie -
Przewodnika

kwiecień 2013

Spis treści:

- *Kwiecień 2013 – felieton*str.3
- *60 plus*str.8
- *„O tym, co było oraz o tym, co będzie”*str.13
- *Warto wiedzieć ...*str.20
- *Witryna poetycka*str.24

- wyrazy głębokiego współczucia -

Koleżance

Zofii Brodzickiej

z powodu śmierci

Męża

składają koleżanki i koledzy zrzeszeni w Okręgu Podkarpackim PZN

Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego Polskiego Związku Niewidomych

Wydawca: Zarząd Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie

Skład redakcji:

Redaktor Naczelny, koordynator: “Zygflor” - Zygmunt Florczak

Skład komputerowy: Agnieszka Płonka

Współpracują: Maria Bijoś

Adres siedziby redakcji: 35-201 Rzeszów, Plac Dworcowy 2,

tel. (017) 85 24 738, fax. (017) 86 22 328,

e-mail: podkarpacki@pzn.org.pl

www.podkarpacki.pzn.org.pl

Kwiecień

- to wedle używanego w Polsce kalendarza gregoriańskiego czwarty miesiąc w roku, ma 30 dni i jest miesiącem wiosennym na półkuli północnej, zaś jesiennym na południowej.

Kwiecień zawsze zaczyna się w ten sam dzień tygodnia, co lipiec, a w latach przestępnych dodatkowo także co styczeń.

W/g Aleksandra Brücknera - *historyka literatury i kultury polskiej* - nazwa miesiąca pochodzi od kwitnących wtedy kwiatów.

Dawniej używane były również nazwy: *łykwiat* (lub *łudzikwiat*), czy *brzezień* – od brzozy.

Łacińska nazwa Aprilis została zapożyczona przez większość języków europejskich i pod takową funkcjonuje.

Ludowe mądrości charakteryzujące ten czas

Na Św. Franciszka (2 kwietnia) zielenią się lany i ... wracają bociany.

Choć już w kwietniu słonko grzeje, nieraz pole śnieg zawieje.

Jeśli w kwietniu pszczoły nie latają, to jeszcze długie chłody się zapowiadają.

Suchy kwiecień, marzec mokry, maj niechłodny, rok niegłodny.

Deszcze częste w kwietniu wróżą, że owoców będzie dużo.

Na Świętego Justyna (14 kwietnia) siew się w polu zaczyna.

Gdy w kwietniu ciepłe deszcze padają, pogodną jesień zapowiadają

Gdy na Wojciecha (23 kwietnia) rano plucha, do połowy lata będzie posucha.

Jeśli Jerzy (23 kwietnia) zbliża się pogodnie, będzie tak cztery tygodnie.

Chodzisz na Marka (25 kwietnia) bez koszuli, w maju kożuchem się otulisz.

Na Świętego Augustyna (29 kwietnia) orka dobrze się poczyną.

W ten czas wspominamy:

1 kwietnia – to **Śmigus Dyngus** – **Poniedziałek wielkanocny** zwany *lanym* lub *polewanym*. Jest to drugi dzień Wielkanocy.

1 kwietnia – to **Prima aprilis**

*Pierwszy dzień tego miesiąca nosi łacińską nazwę **Prima aprilis** przez to, że w tym dniu przez całe stulecia ludzie żartobliwie nawzajem oszukiwali się i nadal tradycyjnie to czynią.*

Skąd ten zwyczaj zjawiał się w Polsce, skoro w XVI wieku uważany był już za stary?

*Jedni uważają, że jest to pozostałość rzymskiego święta **Ceralii** obchodzonego ku czci bogini **Cereny** na początku kwietnia. Według mitu, kiedy jej córka **Prozepina** zbierała narcyzy na Polach Elizejskich została porwana do Hadesu przez Plutona. Cerena usłyszawszy krzyk córki wyruszyła na poszukiwanie głosu – lub echa głosu -, ale została wyprowadzona w pole.*

Niektórzy historycy i badacze obyczajów wysuwają tezę, jakoby zwodzenia się były dalekim echem średniowiecznych misteriów pasyjnych, w których przedstawiano sceny ciągłego odsyłania Chrystusa od Annasza do Kajfasza. Są też tacy, którzy pochodzenie zwyczaju upatrują we wprowadzającej w błąd zmiennej pogodzie kwietniowej przeplatającej „trochę zimy, trochę lata”.

*Na pewno na Prima aprilis zaczęto dowcipkować po 1564 r., kiedy to Karol IX - władca Francji - przełożył Nowy Rok z 1 kwietnia na 1 stycznia, co nie tylko zmieniło kalendarz, ale także zakłóciło obyczaj wręczania noworocznych prezentów. Dziesięć lat później kościół zatwierdził tę zmianę wprowadzając **kalendarz gregoriański**. Jednak z przyzwyczajenia dalej wręczano sobie 1 kwietnia drobne upominki, ale z czasem zamiast prawdziwych zaczęto sobie przysyłać lub wręczać bezwartościowe przedmioty o charakterze żartobliwym. Aby mieć jeszcze więcej okazji do śmiechu – zaczęto sobie robić psikusy i kawały.*

*W XVI w. ten zwyczaj przywieziony z Zachodu upowszechnił się w Polsce. Tak więc oszukiwano się np. przysyłając sobie różne zmyślane wiadomości, stąd stare przysłowie: „**Prima aprilis – nie czytaj, bo się omylisz**”.*

Dzisiaj za nos - wiele milionów ludzi - wodzą nas dziennikarze. I tak prasowi - jak też telewizyjni - fachowcy prześcigają się w wymyślaniu na ten dzień wciąż nowych, sensacyjnych wiadomości i jak najbardziej nieprawdopodobnych kłamstw.

*Stare ludowe porzekadło mówi: **Pierwszy kwietnia - bajów pletnia.***

1 kwietnia 1873 r. urodził się **Siergiej Rachmaninow** – rosyjski kompozytor, pianista i dyrygent. Od 1917 r. przebywał na emigracji we Francji i USA (zm. 1943 r.).

2 kwietnia 2005 r. o godz. 21³⁷ (w 85 roku życia) zmarł papież Jan Paweł II. W tym dniu wspominamy rocznicę **Jego Odejścia do domu Ojca.**

2 kwietnia – to **Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci**

3 kwietnia 1940 r. – w **Katyniu NKWD rozstrzelało** pierwszą grupę polskich oficerów więzionych od jesieni 1939 r. w obozie w Kozielsku.

4 kwietnia 1923 r. – żydowscy emigranci z ziem polskich – bracia **Warner** – założyli w **Los Angeles** wytwórnię filmową **Warner Bros.**

4 kwietnia 1973 r. – w **Nowym Jorku** oficjalnie oddano do użytku **World Trade Center** – jego dwie wieże zostały zniszczone w wyniku ataku terrorystycznego **11. IX. 2001** r.

5 kwietnia 1883 – dwaj profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego – **Zygmunt Wróblewski** i **Karol Olszewski** – jako pierwsi na świecie uzyskali tlen w stanie ciekłym.

6 kwietnia 1990 r. Sejm RP uchwalił ustawę przywracającą święto **3 Maja** i znoszącą święto 22 lipca.

7 kwietnia - Dzień Pamięci o Holocauście *Jest czczony Marszem Żywych na terenie byłego koncentracyjnego obozu Auschwitz – Birkenau.*

8 kwietnia 2005 r. - w Rzymie odbył się pogrzeb papieża **Jana Pawła II** – były to największe uroczystości pogrzebowe w dziejach świata.

8 kwietnia 1941 r. - w sowieckim więzieniu zmarł gen. **Mariusz Zaruski** – żeglarz, taternik, pisarz, pedagog, ; jeden z pionierów polskiego żeglarstwa (*pierwszy polski komandor*) i narciarstwa (*ur. 1867*).

9 kwietnia 1953 r. – zmarł **Stanisław Wojciechowski** – prezydent RP, polityk i działacz spółdzielczości, , współtwórca PPS, jeden z pionierów spółdzielczości w Polsce (*ur. 1869 r.*).

10 kwietnia 1912 r. - w swój dziewiczy - jednocześnie tragiczny - rejs wypłynął transatlantyk „**Titanic**”.

10 kwietnia 2010 r. lecący do Smoleńska wraz z **Lechem Kaczyńskim** - prezydentem RP i jego żoną **Marią** -, przedstawicielami parlamentu, duchowieństwa, **MON**, środowisk kombatanckich oraz centralnych urzędów państwa na obchody 70-tej rocznicy zbrodni katyńskiej (razem **96** osób) - podchodzący do lądowania - rozbił się rządowy samolot **Tu – 154 M**. Zginęli wszyscy pasażerowie i załoga.

11 kwietnia – to **Dzień Radia**

11 kwietnia 1771 r. urodził się **Samuel Bogumił Linde** – językoznawca, wybitny leksykograf, pedagog, prezes Towarzystwa Ksiąg Elementarnych, twórca 6-tomowego *Słownika języka polskiego*, który jest wybitnym osiągnięciem nauki polskiej okresu oświecenia (*zm. 1847 r.*).

12 kwietnia – to **Międzynarodowy Dzień Lotnictwa i Kosmonautyki**

12 kwietnia 1961 r. **Jurij Gagarin** - kosmonauta rosyjski – odbył na pokładzie statku „*Wostok 1*” lot na orbicie okołoziemskiej. Był to pierwszy w dziejach ludzkości lot człowieka w przestrzeni kosmicznej.

13 kwietnia – to **Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej** obchodzony w rocznicę opublikowania przez Niemcy w **1943 r.** informacji o odkryciu w Katyniu masowych grobów polskich oficerów zamordowanych przez NKWD w 1940 r.

13 kwietnia 1923 r. – dekretem prezydenta RP stopień **Marszałka Polski** otrzymał francuski dowódca i teoretyk wojskowy marszałek **Ferdynand Foch** – był to jeden z wyrazów wdzięczności za pomoc okazaną odradzającemu się państwu polskiemu.

14 kwietnia – to **Dzień Ludzi Bezdomnych**

16 kwietnia 2003 r. – w Atenach podpisano **Traktat Ateński** będący prawną podstawą do przystąpienia do Unii Europejskiej 10 krajów Europy Środkowej – w tym Polski.

17 kwietnia 2003 r. – została opublikowana ostatnia encyklika papieża **Jana Pawła II** zatytułowana *Ecclesia de Eucharistia*.

18 kwietnia – to **Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków**

18 kwietnia 2010 r. na **Wawelu** odbył się pogrzeb **Lecha i Marii Kaczyńskich**. Trumny z ciałami pary prezydenckiej zostały złożone w pomieszczeniu przed kryptą pod Wieżą Srebrnych Dzwonów, w której od 1937 r. spoczywa marszałek Józef Piłsudski.

18 kwietnia 1973 r. - zmarł **Justus Liebig** – niemiecki chemik, pionier chemii rolnej, przyczynił się do powstania nawozów sztucznych (*ur. 1903 r.*).

19 kwietnia 1942 r. – wybuchło **powstanie w getcie warszawskim**.

19 kwietnia 1983 r. – zmarł **Jerzy Andrzejewski** – pisarz, scenarzysta, publicysta. Po okresie współpracy z władzami PRL w latach 60-tych działał w opozycji demokratycznej, w 1976 r. był jednym ze współzałożycieli KOR (*ur. 1909 r.*).

20 kwietnia – to **Międzynarodowy Dzień Wolnej Prasy** ogłoszony w 1991 r. z inicjatywy Stowarzyszenia Reporterów bez Granic.

20 kwietnia 1873 r. – urodził się **Wojciech Korfanty** – polityk, działacz narodowy na Śląsku, przywódca III Powstania Śląskiego, w II RP więzień twierdzy brzeskiej, w 1997 r. pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego (*zm. 1942 r.*).

21 kwietnia 1923 r. – urodził się **Gustaw Holoubek** – aktor teatralny i filmowy, reżyser, dyrektor teatrów, pedagog, jeden z najwybitniejszych polskich aktorów (*zm. 2008 r.*).

22 kwietnia 1953 r. – zmarł **Jan Czochralski** – metaloznawca, samouk, twórca m.in. metody uzyskiwania monokryształów krzemu stosowanej przy produkcji mikroprocesorów (*ur. 1885 r.*).

23 kwietnia 303 r. – zginął śmiercią męczeńską za wiarę **św. Jerzy** – oficer rzymski z Kapadocji.

23 kwietnia 1313 r. – w dokumencie księcia rawskiego **Siemowita II** po raz pierwszy pojawiła się wzmianka o Warszawie.

25 kwietnia 1333 r. – w katedrze wawelskiej odbyła się koronacja **Kazimierza III – zwanego Wielkim** – na króla Polski.

26 kwietnia 1923 r. – urodził się **Andrzej Szczepkowski** – wybitny aktor, wieloletni pedagog w warszawskiej PWST, prezes ZAPS, współpracownik PR i polskiej TV. (*zm. 1997 r.*).

27 kwietnia 1943 r. – z obozu koncentracyjnego Auschwitz uciekł rotmistrz **Witold Pilecki** – zgodnie z rozkazem we wrześniu 1940 r., dał się ująć w ulicznej łapance, aby dostać się do obozu w celu zdobycia informacji o sytuacji więźniów i o niemieckich zbrodniach. Po wydostaniu się z obozu przekazał raport do Komendy Głównej AK.

28 kwietnia 1923 r. – w Londynie otwarto stadion **Wembley** – został zburzony w 2003 r.

29 kwietnia – to **Międzynarodowy Dzień Tańca**

29 kwietnia 1863 r. – urodziła się **Maria Teresa Ledóchowska** – błogosławiona, misjonarka, pisarka beatyfikowana w 1975 r. Jest autorką powieści o tematyce antyniewolniczej (zm. 1922 r.).

30 kwietnia 1803 r. – Francja *sprzedała* Stanom Zjednoczonym Ameryki - za 60 mln franków - **Luizjanę**.

Kwiecień – od dziesięcioleci – w kulturze i naszej najnowszej historii funkcjonuje pod nazwą **Miesiąca Pamięci Narodowej**, a mamy co wspominać i rozważać...

„Kwiecień-plecień, bo przeplata, trochę zimy, trochę lata” – poucza stare ludowe porzekadło. Prawdziwa wiosna tuż, tuż, więc wytrzymajmy jeszcze tych kilkanaście dni „w cuglach” i nie kuśmy losu – na zrzućnię zbędnego odzienia przyjdzie jeszcze czas.

Rozsądnym będzie delektować się wiosną będąc zdrowym, niż kastać i zakłócać swoją niedyspozycją to innym; w końcu i my też z utęsknieniem przez ostatnie tygodnie czekaliśmy na maj i tę porę roku.

Zygflor

2013-01-04

P.s.

100 – tka

To już 100 - tny opublikowany numer naszego „Przewodnika” i ponad 8 lat pracy nad jego emisją ..., a wszystko zaczęło się dosyć prozaicznie ...

*Pamiętam był początek grudnia 2004 r., gdy podczas jednego z moich pobytów w biurze ZO PZN jego dyrektor **Małgorzata Musiałek** autorytatywnie – tonem nie znoszącym sprzeciwu – oznajmiła mi: „**Zygmunt, od stycznia będziesz pisał okręgową gazetę!**”*

Więcej wspomnień i refleksji w **120** numerze „Przewodnika”, gdy będzie okazja do podsumowania **10** – letniego okresu jego emisji – również (*mam taką nadzieję*) w jego formie czarnodrukowej.

60 plus

- czyli omówienie pierwszych kroków w nowo zainicjowanej akcji „60 plus” – programu Aktywizacji Społecznej Osób Starszych powyżej 60 – tego roku życia realizowanego pod roboczym tytułem „Wspierajmy się”.

60 plus, to najnowsza inicjatywa ZO Podkarpackiego PZN

ukierunkowana na tę grupę wiekową; to „najświeższy” projekt, który zyskał uznanie Rządowego Programu na Rzecz Aktywizacji Społecznej Osób Starszych – ASOS; to jeszcze „ciepłe”, bo ostatnio pozyskane fundusze na przeprowadzenie zasygnalizowanego przedsięwzięcia, którego

czas realizacji wyznaczono na pół roku pomiędzy końcem listopada 2012 r., a końcem maja 2013 r.

Projekt jest skierowany do niepełnosprawnych i wolontariuszy po 60

- tym roku życia, zaś jego koordynatorem w skali Podkarpacia jest **Agnieszka Płonka** i **Aneta Długosz** – pracownice Okręgu Podkarpackiego PZN.

W ramach realizacji jego podpunktów z dniem 1 grudnia 2012 r. ruszyły trzy „**Klubiki Seniora**” działające przy Kołach Terenowych PZN w Rzeszowie,

Jarosławiu i Stalowej Woli.

W ramach projektu będą odbywać się następujące zajęcia:

- kurs tańca
- gimnastyka prozdrowotna
- śpiew i muzykowanie
- szkolenia wolontariuszy
- rozgrywki warcabowo – szachowe

- zajęcia kulinarne
- zajęcia z samoobrony
- spotkania integracyjne typu wyjście do kina, ognisko

Jako „preludium” tego przedsięwzięcia należy potraktować integracyjny wyjazd do Horyńca Zdroju dla 40 osób reprezentantów z poszczególnych środowisk zrealizowany w dniach 25. 11. – 01. 12. 2012 r. w Pensjonacie „Dukat” Witolda Dukacza.

Inaugurujący przedsięwzięcie zjazd zrealizowany „pod komendą” koordynator

Anety Długosz, która codziennie rano aplikowała im niezbyt forsowną poranną gimnastykę, aby potem mogli tańczyć i być zdolnymi do innych zajęć i szkoleń.

O zasygnalizowanym innowacyjnym szkoleniu w Horyńcu Zdroju -

Małgorzata Musiałek – dyr. biura ZO Podkarpackiego PZN - m.in. powiedziała:

„W przeciągu tych kilku pracowitych dni spędzonych w Horyńcu Zdroju zrealizowano następujące zagadnienia:

- prozdrowotną poranną gimnastykę, którą prowadziła Aneta Długosz z wykorzystaniem

specjalistycznego sprzętu, wykonywano ćwiczenia w parach lub indywidualnie

- intensywny kurs tańca towarzyskiego prowadzony przez doświadczonych instruktorów Macieja Chorzępa i Ewę Kawalec

- rozgrywki warcabowo-szachowe prowadzone przez Tadeusza Niemczaka
- rękodzieło artystyczne prowadzone przez instruktora czynności dnia codziennego – Halinę Kościółek
- wysłuchaliśmy prelekcji policjanta z Boguchwały, który omówił przestępcze mechanizmy, jakimi wobec

starszych posługują się drobnymi przestępcy, kieszonkowcy i naciągacze, których potencjalnymi ofiarami są zwykle osoby niepełnosprawne i starsze

- zrealizowaliśmy niezwykle cenny kurs samoobrony, który prowadził Paweł Balcerek

Seniorsa” – dodatkowo – będą prowadzone zajęcia ze śpiewu,

W trakcie realizacji projektu w „Klubikach *Seniorsa*” – dodatkowo – będą prowadzone zajęcia ze śpiewu, muzykowania, czy zajęcia kulinarne oraz szkolenia dla wolontariuszy wraz ze spotkaniami integracyjnymi typu ognisko, czy wyjście do kina.

Planujemy, aby przynajmniej raz w miesiącu spotkać się z grupami z każdego z Klubików, aby wspólnie

pośpiewać, przeprowadzić szkolenie z czynności dnia codziennego i w tym kontekście zrealizować prelekcję z BHP – co będzie domeną Moniki Balcerek – by „wiekowe usprawnianie” nie miało ubocznych skutków.

Oczywiście poszczególne Klubiki wszystkie punkty programu będą realizować z pomocą miejscowych instruktorów – np. tańca.

Podsumowaniem całej edycji programu 60 plus – tak planujemy – ma być końcowy zjazd, w trakcie którego każdy z nich zademonstrowałby to, co przez ten czas osiągnął.

W tym inauguracyjnym program wyjeździe uczestniczyło 46 osób, z czego 40, to uczestnicy.

Wydaje się, że był to jeden z lepszych organizacyjnie zrealizowanych przez nas wyjazdów. Grupa pracowała z wielkim zacięciem i zaangażowaniem. Poranną

gimnastykę i tańce realizowano w „Sawie”, pozostałe w obiekcie „Dukata”.

Jestem pod ogromnym wrażeniem tego, z jakim samozaparciem ćwiczyli, co stworzyli w trakcie zajęć z rękodzieła artystycznego pracując „pod okiem” Halinki Kościółek. – instruktorki dnia codziennego z muzyńskiego „Nestora” – OR-Sz PZN. Oczy radowały przez nich stworzone świąteczne kartki,

bombki, czy stroiki. Przy okazji p. Halinka zdradzała jak własnym sumptem wyprodukować ładne domowe zapachy z przysłowiowych

„resztek” owoców, płatków kwiatów i tego wszystkiego, co jest w zasięgu ręki „ za oknem”.

Jeśli program „wypali”, to być może przystąpimy do kolejnego konkursu, czyli jego kolejnej edycji” - tyle z fragmentów ciekawej wypowiedzi Małgosi.

Dla przypomnienia:

- koordynatorem całości programu ASOS jest **Agnieszka Płonka** i **Aneta Długosz**

w „Klubikach Seniora”:

- w Kole PZN Jarosław: **Ewa Bednarczyk**

- w Kole PZN Rzeszów: **Stanisława Mikuszewska**

- w Kole PZN Stalowa Wola: **Natalia Kloc**

Przed nami 6 miesięcy „mrówczej” pracy; na wytężony twórczy czas należy życzyć dużo cierpliwości, pomysłów i samozaparacia, bo warto jest zrealizować to „dzieło” w kontekście choćby tego, jak szybko starzeje się nasze społeczeństwo.

Warto jest więc „naszych” skojarzyć w miejscu zamieszkania z lokalnymi wolontariuszami, aby w przyszłości mogli być wspierani przez fachowych i zaufanych ludzi i oto chyba m.in. w

programie ASOS chodzi.

Warto jest rozruszać tę grupę wiekową „naszych” niepełnosprawnych i pomóc uwierzyć im we własne możliwości, bo nikt nie wie ile jest przed nim lat życia, a do końca swych dni warto – w miarę indywidualnych możliwości – być sprawnym, wierzyć w swoje możliwości i wokół siebie mieć przyjaciół, czyli ludzi, na których zawsze można liczyć w potrzebie.

„O tym, co było oraz o tym, co będzie”

- czyli relacja z telefonicznej rozmowy z **Ireną Gorczyca** – wiceprezes ZK PZN w Jaśle – o zakończonym 2012 r. oraz planowanych przedsięwzięciach, które wzmiankowany aktyw pragnie zrealizować w roku bieżącym...

Na początek ... aktualny skład ZK PZN w Jaśle

prezes:	Zofia Krygowska
wiceprezes:	Irena Gorczyca
sekretarz:	Danuta Lenart
skarbnik:	Janina Topór
członek ZK:	Krystyna Myśliwiec
-//- -//-	Ryszard Rutkowski
-//- -//-	Wiesława Lisowiec
z-ca członka ZK:	Janina Maciejczyk
-//- -//- -//-	Barbara Stróżyk

Oto zapis tego, co usłyszałem od Pani Ireny:

„Koło PZN w Jaśle zrzesza około 200 członków, z którego to grona ludzie z niepełnosprawnością wzroku w stopniu znacznym, to zdecydowana większość. Są to przeważnie osoby starsze oraz w średnim wieku. W Kole jest zrzeszonych 15- ro dzieci

oraz 15 osób podopiecznych wywodzących się z grona osób starszych, które zamieszkują miasto Jasło lub którąś z ośmiu gmin administracyjnie wchodzących w skład powiatu jasielskiego.

Wielu z członków omawianej struktury boryka się z cukrzycą, która pustoszy ich organizmy.

Z grona najmłodszych zrzeszonych w ich strukturze, to dzieci w

w większości po przejściu ciężkich schorzeń, które nawet zmusiły je do stosowania ze względów estetycznych protez gałek ocznych. W ich gronie są dzieci uczące się w krakowskiej szkole przy Tynieckiej, jedno uczy się w Laskach, zaś pozostałe – w ramach szkoły

integracyjnej – w miejscu zamieszkania.

To dla nich – precyzuje p. Irena – organizujemy integracyjne

spotkania z okazji Dnia Dziecka, czy św. Mikołaja.

Oprócz tego nasze dzieci startują w lokalnej - organizowanej na szczeblu miejskim – Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych, w ramach której biorą udział w rywalizacji z dziećmi z różnymi

niepełnosprawnościami, zmagają się w różnych konkursach zdobywając nagrody, dyplomy, czy medale. Przed nami już XII edycja tych zmagają

których nasi podopieczni na pewno powrócą „z tarczą”. Rywalizację – całą Spartakiadę – organizuje jasielski „Caritas”, którym kieruje ks. dr Marian Putyra, dyrektor oddziału tegoż stowarzyszenia.

W ciągu roku – dla całego stanu osobowego – organizujemy „Spotkanie opłatkowe” (ostatnie odbyło się 29. XII. 2012 r.), tuż po Wielkanocy „Święcone jajko” oraz tradycyjnie organizowany w październiku Dzień Białej Laski. W dwóch pierwszych z wymienionych

imprez zawsze towarzyszy nam duszpasterz ojciec Jerzy Pięta – franciszkanin.

W trakcie obchodów Dnia Niewidomego swoją obecnością zaszczycają nas władze powiatu, miasta Jasła, dyrekcja PCPR, czy przedstawiciele władz ZO PZN.

Spotkania integracyjne, kulturalne i okolicznościowe – tak praktykujemy –

organizujemy na wyjazdach. W 2012 r. w maju byliśmy na takim spotkaniu w Krakowie i Łagiewnikach oraz Inwałdzie i Ojcowie. Później byliśmy w Wysowej i Regietowie, gdzie w miejscowej stadninie zażywaliśmy przejażdżki bryczkami.

Zawsze takie wyjazdy łączymy ze szkoleniem, np. z orientacji przestrzennej, z prezentacją sprzętu rehabilitacyjnego, czy z czynnościami dnia codziennego.

We wrześniu byliśmy w Bieszczadach i to tam zrealizowaliśmy spotkanie z panią psycholog, która omówiła uzależnienia od alkoholu, narkotyków, papierosów i innych. Oprócz tego w takich wyjazdach często

towarzyszy nam lekarz okulista, który prowadzi nam pogadanki na temat chorób oczu oraz o zapobieganiu niektórym schorzeniom, albo omawia procesy leczenia.

Od lat w tym temacie w tej kwestii doszkała nas lekarz okulista – dr Maria Krypajtis – Maczuga.

Od jakiegoś czasu praktykujemy spotkania z reprezentacjami bratnich Kół PZN, które zaplanowały sobie odwiedzić nasze strony. W zeszłym roku wraz z reprezentantami Koła PZN z Tarnobrzega byliśmy w karpackiej Troi, czyli w Trzcinicy koło Jasła.

Od 2008 r. mamy nowy lokal, w którym zajmujemy samodzielnie, co umożliwiło nam rozwinięcie nieograniczonej działalności świetlicowej. Dzięki tej możliwości mieliśmy szansę – i okazję – gościć reprezentantów

Koła PZN z Łańcuta, którzy u nas prowadzili zajęcia z gry w szachy i warcaby oraz z kwiaciarstwa.

W jesieni w świetlicy również prowadziliśmy zajęcia z bukiciarstwa związanych z układaniem wiązek z jesiennych liści. Co jakiś czas organizujemy w niej pogadanki – np. z

okulistą – na temat schorzeń oczu autorstwa lekarza okulisty Jolanty Mazan. Wtedy w naszej świetlicy gromadzą się nasi członkowie zainteresowani danym zagadnieniem, czy problemem - niejednokrotnie – w ilości do 30 osób, którzy później po prelekcji zadają pytania w ten sposób zgłębiając problem.

To w niej w ubiegłym roku m.in. gościliśmy p. Krzysztofa

Andrejko – przedstawiciela warszawskiej Spółdzielni „Nowa Praca Niewidomych”, producenta urządzenia „Czytak” – który go nam zademonstrował, pokazał osprzęt optyczny oraz doposażenie w inny sprzęt ułatwiający nam egzystencję w środowisku naturalnym.

Z pobycem tego pana wiązaliśmy dużą nadzieję na digitalizację naszego księgozbioru książki mówionej, a posiadamy ponad 208 tytułów na 1923 kasetach oraz 81 tytułów na płytach CD.

Przyznaję, że demonstracja „Czytaka” bardzo przypadła nam do gustu, zaś widząc jego zalety i możliwości zapragnęliśmy go mieć.

Jak większość Kół PZN – tak i my – w środowisku rozprawiamy żywność pozyskiwaną z Podkarpackiego Banku Żywności w dość sporych ilościach.

W tym roku w naszej świetlicy pragniemy zorganizować warsztaty rękodzieła artystycznego związane z wytwarzaniem ozdób związanych z Wielkanocą i Bożym Narodzeniem, kontynuować koedukacyjne spotkania z lekarzami, czy wykładowcami z Zespołu Szkół Medycznych w Jaśle, aby móc

doskonać się w ochronie własnego zdrowia, czy zorganizować spotkanie integracyjne matek dzieci należących do naszego Koła (wymiana doświadczeń).

Na statutową działalność środki pozyskujemy z Urzędu Miasta Jasła, Starostwa

Powiatowego w Jaśle (*Starosta od dwóch lat sprawuje patronat nad naszymi obchodami DBL*), z PCPR, z odpisu 1% i od drobnych sponsorów, których jest coraz mniej.

W tym roku – jeśli pozyskamy środki, to:

- na początku sezonu – w ramach „rozruchu” – w maju planujemy wyjechać na wielowątkowe szkolenie w okolice Wisły, gdzie zrealizowalibyśmy te zagadnienia, o których kilka zdań powyżej
- w lipcu odwiedzić aktyw z Koła PZN w Strzyżowie wraz z ich Socjalną Spółdzielnią
- we wrześniu na kilka dni pragnęlibyśmy wyjechać do Horyńca Zdroju, aby tam „doładować akumulatory” i podszkolić się
- wzmocnić intensywność działań w naszej świetlicy.

Z naszego Koła PZN ponad 20 osób należy do PKSiRNiS „Podkarpacie”, Najbardziej znane sportowe nazwiska wywodzące się z naszego grona to „wyborowi laserowi strzelcy”, jak : Jerzy Sypień, Krzysztof Paszyna, czy Krystyna Myśliwiec. Ostatnio na sportowej niwie zaistniała Halina Budziak uprawiająca brydż sportowy.

Od kilku lat zaanonsowany lokal (*świetlicę*) zajmujemy samodzielnie – jest tylko naszą siedzibą i ma to oczywiście swoje plusy i minusy. Plusy, to fakt, że bez czasowych ograniczeń możemy w nim rozwijać działalność świetlicową; zaś minusy, to koszty jego utrzymania, które pożerają znaczną część subwencji otrzymywanych z Urzędu Miasta.

Wszystkie fakty zaistniałe w naszej działalności dokumentujemy w Kronikach, których mamy już 5 tomów. Gromadzimy – dokumentujemy - w nich wszelkie fakty związane z naszą działalnością, wpisy osób nas

odwiedzających, umieszczamy w niej zdjęcia i wycinki prasowe mówiące coś o naszej działalności.

Ryszard Rutkowski, to jeden z młodszych wiekiem ludzi garnących się do pracy społecznej, która wymaga poświęcenia, systematyczności i całkowitego oddania sprawie i to z nim być może należy wiązać dalekosiężne nadzieje i plany związane z przyjęciem po nas schedy o nazwie jasielskie Koło PZN.

Ostatnia dekada, to nowe wyzwania związane z pozyskiwaniem funduszy i pisanie Wniosków, a potem drobiazgowym ich rozliczaniem.

nagłaśniać za pomocą lokalnych

mediów, czyli gazet i regionalnej krośnieńskiej Telewizji Internetowej „Obiektyw”, dla której ostatnio udzieliłam wywiadu mówiącego o naszej statutowej działalności na rzecz środowiska ludzi z dysfunkcją wzroku naszego regionu” – tyle z zapisu ciekawej wypowiedzi Ireny Gorzycy – członkini jednego z „najmłodszych” ZK PZN działających na Podkarpaciu.

Wszystkie Panie wchodzące w skład ZK są ciągle młode – przynajmniej duchem - i to jest gwarantem dalszej Ich tak twórczej i oddanej służby na rzecz człowieka ociemniałego regionu.

W tym wszystkim – jako dobry prognostyk – należy potraktować fakt tego, że w tak doborowym towarzystwie do „pokoleniowej zmiany warty” wdraża się Krystyna Myśliwiec i Ryszard Rutkowski, który już został zauważony na forum okręgowych szkoleń działaczy Kół Terenowych PZN.

Zarządom Kół PZN, które wspólnie „z naszymi z Jasła” chcieliby zwiedzać Podkarpacką Troję lub spotkać się z nimi w tym mieście podajemy ich namiary:

Polski Związek Niewidomych

Koło w Jasle

ul. Śniadeckich 15

38 – 200 Jasło

tel. (13) 44 80 132

Przy okazji informuję, że niewidomi na wzmiankowany obiekt - Podkarpacką Troję – mają wejście darmowe i otrzymują - po zgłoszeniu grupy – bilety wejściowe bezpłatne (wiem, bo tam już byłem).

Kończąc relację o naszych z Jasła – wszystkim członkom wzmiankowanego Zarządu Koła PZN – należy życzyć siły i zdrowia do dalszej tak owocnej służby i pracy dającej Im poczucie dowartościowania i satysfakcji z tego, że są potrzebni innym ... oraz wypływającej z tego faktu dla Nich siły, która jest do tego niezbędna.

Z szacunkiem chylę przed Wami czoła, bo zaiste zasłużyliście sobie na to, o czym bez wahania mogą zaświadczyć Ci, którym służycie, jak też władze lokalne, czy Okręgu Podkarpackiego PZN, które dostrzegają Wasze w sprawę oddanie i wielkie w nią zaangażowanie.

Zygflor

2013-01-16

P.s.

Do Jerzego Sypienia ...

Przy okazji na łamach „Przewodnika” – mówiąc o Jasle – pragnę w imieniu zawieszanej Sekcji diabetyków, wszystkich zrzeszonych w PKSiRNiS „Podkarpacie” oraz tych wszystkich, którzy mieli okazję Ciebie poznać – pozdrowić Cię i przestać kilka ciepłych słów pod Twoim adresem – niekwestionowanym mistrzem w strzelectwie laserowym, tak w skali regionu, czy kraju w kategorii karabinka, jak i pistoletu.

To Ty Jurku przez całe lata nadawałeś ton regionalnej, krajowej - i nie tylko - rywalizacji ... a teraz walcząc tylko z samym sobą miej świadomość, że są osoby, które o Tobie pamiętają i liczą na to, że jeszcze kiedyś spotkają się z Tobą na strzelnicy i z Tobą będą rywalizować. Pozdrawiamy Cię.

Z ostatniej chwili ...

Oficjalnie **21 lutego br.** – po wewnętrznych „przetasowaniach” - na forum ZO Podkarpackiego PZN jako prezes jasielskiej struktury PZN zadebiutowała **Janina Topór**, która ster rządów w tymże Kole przyjęła po abdykacji dotychczasowej prezes **Zofii Krygowskiej**...

Warto wiedzieć ...

Ulga rehabilitacyjna dla niepełnosprawnych.

Żeby w ramach ulgi rehabilitacyjnej odliczyć koszty zabiegów czy leków, muszą one być niepełnosprawnemu niezbędne, czyli zalecone przez lekarza.

Ulgę rehabilitacyjną można odliczyć za leki, psa przewodnika czy kupno i naprawę sprzętu.

O kwotę możliwą do odliczenia z racji ulgi rehabilitacyjnej zmniejszamy nasz dochód podlegający opodatkowaniu. Tych odliczeń może dokonywać albo osoba niepełnosprawna, albo ktoś, **kto ma na utrzymaniu osobę niepełnosprawną**. A same wydatki możemy podzielić na **limitowane i Nielimitowane**.

Limity odliczeń w podatku dochodowym od osób fizycznych obowiązujące w 2012 roku. Odliczenia od dochodu.

Rodzaje wydatków - limitowane

*** Wydatki na zakup leków, których stosowanie zalecił lekarz specjalista.**

Limit ulgi w 2012 r. – to nadwyżka wydatków ponad **100 zł** miesięcznie, jeżeli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki stale lub czasowo.

W tym przypadku odliczeniu polegają wydatki w wysokości stanowiącej różnicę między wydatkami faktycznie poniesionymi w danym miesiącu a kwotą 100 zł. Przykładowo, jeżeli wydajemy w danym miesiącu 80 zł na leki, to nic nie odliczymy. Ale jeżeli wydaliśmy na leki kwotę 130 zł, to możemy za dany miesiąc odliczyć sobie od dochodu 30 złotych.

Podstawa: Art. 26 ust. 7a pkt. 12 ustawy

*** Opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczanych do I grupy inwalidztwa.**

Limit ulgi w 2012 r. – do 2280 zł – Jest to limit roczny.

Podstawa: Art.26 ust. 7a pkt. 7 ustawy.

*** Utrzymanie przez osoby niewidome I lub II grupy inwalidztwa psa psa przewodnika**

Limit ulgi w 2012 r. – do 2280 zł – Jest to limit roczny.

Podstawa: Art. 26 ust. 7a pkt. 8 ustawy.

*** Używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczona do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne, które nie ukończyły 16 roku życia, dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo - rehabilitacyjne**

Limit ulgi w 2012 r. – do 2280 zł – Jest to limit roczny.

Podstawa: Art. 26 ust. 7a pkt. 14 ustawy.

Uwagi do wszystkich podpunktów:

Ulgi na cele rehabilitacyjne przysługują osobom niepełnosprawnym bądź podatnikom mającym na utrzymaniu osoby niepełnosprawnej, których dochód (tj. osób będących na utrzymaniu) nie przekracza 9120 zł w 2011 r.

Wydatki nielimitowane

Na długiej liście wydatków, które nie mają górnej granicy kwoty możliwej do odliczenia, są m.in.: adaptacja i wyposażenie mieszkań oraz domów **do potrzeb niepełnosprawnych**, przystosowanie do tych celów samochodu, zakup i naprawa indywidualnego sprzętu niezbędnego w rehabilitacji czy opłacenie tłumacza języka migowego. Odliczyć można także wydatki na odpłatny pobyt na turnusie rehabilitacyjnym, leczeniu w uzdrowisku, opiekę pielęgnacyjną w domu czy **kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej**. Również odpłatne przejazdy transportem publicznym na turnusy rehabilitacyjne, kolonie i obozy dla niepełnosprawnych możemy odliczyć w ramach tej ulgi.

Ważne:

*Fiskus sumiennie sprawdza, czy faktycznie ponieśliśmy wydatki, jakie chcemy odliczyć w ramach ulgi rehabilitacyjnej. Dlatego przez cały rok podatkowy trzeba gromadzić **faktury, rachunki, dowody wpłaty** dokonywane na poczcie lub potwierdzenia przelewów bankowych.*

Posiadanie dokumentów stwierdzających wysokość wydatków nie jest wymagane jedynie w przypadku wydatków limitowanych związanych z: opłaceniem przewodników osób niewidomych, utrzymaniem psa przewodnika, utrzymaniem samochodu osobowego w związku z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi. Nie oznacza to jednak, że fiskus nie będzie od nas żądał udowodnienia, że faktycznie ponieśliśmy takie, a nie inne wydatki.

*Możemy być np. proszeni o **udowodnienie posiadania psa przewodnika (Certyfikat)** czy odbycia zabiegów rehabilitacyjnych lub wskazanie osób, którym płaciliśmy za usługę przewodnika.*

Ulga na Internet.

*Podatnikowi **przysługuje prawo do odliczenia** od dochodu wydatków ponoszonych przez podatnika z tytułu użytkowania sieci **Internet** w lokalu (budynku) będącym miejscem zamieszkania podatnika w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty **760 zł**. Wymagane dokumenty: *Faktura w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług + dowód jej opłacenia)**

Co nieco o tegorocznym odliczeniu 1 % od podatku

Drogi Podatniku !

Przekazując **1%** swojego podatku możesz wesprzeć:

Polski Związek Niewidomych Okręg Podkarpacki

Numer **KRS** organizacji: **0000037306**

Nr naszego konta bankowego: **57 8642 1126 2012 1119 1575 0001**

Uczyńcie to sami, namówcie do tego rodzinę, znajomych, wolontariuszy oraz sympatyków naszej organizacji !

Ważna informacja !

Wskazane jest - przy przekazywaniu 1% odpisu od podatku za 2012 r. by: w odpowiednim punkcie (w zależności od rodzaju **PIT** „cel szczegółowy”) dopisać:

dla Koła PZN w

(tu wpisać jakie Koło PZN chcemy wesprzeć)

Np. Bogdan Sadowski swój 1% przeznaczą na rzecz Koła PZN w Krośnie.

H. WNIOSEK O PRZEKAZANIE 1% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP) Należy podać numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (Numer KRS) organizacji wybranej z wykazu prowadzonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz wysokość kwoty na jej rzecz.		
122. Numer KRS 0000037306	Wnioskowana kwota Kwota z poz.123 nie może przekroczyć 1% kwoty z poz.118, po zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół.	123. obliczona kwota 1% zł. gr
I. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE Podatnicy, którzy wypełnili część H, w poz.124 mogą podać cel szczegółowy 1%, a zaznaczając kwadrat w poz.125 wyrazić zgodę na przekazanie OPP swojego imienia, nazwiska i adresu wraz z informacją o kwocie z poz.123. W poz.126 można podać dodatkowe informacje, np. ułatwiające kontakt z podatnikiem (telefon, e-mail).		
124. Cel szczegółowy 1% ☐ DLA KOŁA PZN W KROŚNIE		125. Wyrażam zgodę ☒
126.		

Po **1 maja 2013** - czyli po ostatecznym terminie składania zeznań podatkowych (**PIT**) i ich zaakceptowaniu przez Urzędy Skarbowe - każdy Zarząd Koła PZN przelewem otrzyma sumę pieniędzy, która z jego terenu została wpłacona na konto Okręgu PZN. W naszej sytuacji tylko Okręg PZN posiada status Organizacji Pożytku Publicznego – **OPP** - i tylko w ten sposób tę możliwość możemy wykorzystać dla macierzystych Kół PZN.

Zygflor

2013-01-14

- pro społeczne hasła okresu renesansu ...

*„A niechaj narodowie wżdy postronni znają,
iż Polacy w potrzebie zawsze pomagają ...”*

lub

„A jako kto może, niech ku pożytku dobra spólnemu pomoże”

Witryna poetycka

*W kwietniowym – już w pełni wiosennym – kąciku poetyckim ośmielam się ponownie przytoczyć wierszowane utwory niezapomnianej **Marii Bijoś** (03. 06. 1966 r. – 30. 03. 2008 r.) – naszej Koleżanki -, którą los za życia potraktował dość okrutnie dodatkowo powołując Ją do Wieczności o tej porze roku w kwiecie Jej życia.*

Drogi Czytelniku! – gdy zakończysz analizę wyeksponowanych utworów na chwilę zatrzymaj się, wycisz ... i - jeśli jesteś człowiekiem wierzącym - w intencji Zmarłej ku Stwórcy skieruj swe myśli i ...

Wiosenny czas

Wiosenny deszcz
wiosenna trawa
wiosenne chmury
i dzieci zabawa.
Wiosenna woda i
pogoda,
wiosenny las.
Wiosna dookoła i
wiosna w nas...
Po prostu – to wiosny
czas.

Nadejście wiosny

Jeszcze na polach
śniegi leżały, gdy
zgłodniałe wróble
już wiosnę witały.

Jeszcze mróz swym
zębem czasami zazgrzyta,
a tu piękna wiosna

wokół nas rozkwita.

Drzewa się zielenią i
i kwiatami bielą,
a ptaki śpiewają i
ten świat weselą.

Słońce promieniami
swymi świat ozłaca
i nadzieję do serc
ludzkich wraca.

Bo wiosna, to radość,
odpoczynek, praca
i koło fortuny
toczy się, obraca ...

autor: Maria Bijoś

- nasi z Jasła w fotorelacji -

